

jellemző, hullámvonalas díszű fazékkal, töredékekkel. Egyiken fenékbélyeget is megfigyeltünk.

Az ásatási területen több olyan piskóta alakú, rendkívül keskeny és mély, esetenként cölöplyukakat tartalmazó objektumot is feltártunk, amelyek funkciója tisztázásra szorul.

A lelőhely sírjai (4) melléklet nélküli, háton fekvő, nyújtott vázak, Ny-K, K-Ny, ÉK-DNy tájolásúak, koruk ismeretlen.

Koós JUDIT

312. Töttös határa

(Baranya megye) Ő, Kö

2002. március 25. és április 22. között a Janus Pannonius Múzeum Régészeti osztálya munkatársai terepbejárást végeztek a tervezett M6-56 gyorsforgalmi út Baranya megyei szakaszán.

Megye-dűlő: A 23146. pontnál É-D irányú dombvonulat déli magaslatán, jól bejárható repcevetésben találtuk a 71. sz. lelőhelyet. A magaslat vízjárta laposba nyúlik, déli oldalán sűrűsödik a leletanyag. A tetőn szürkés, agyagos foltok látszóttak. Kiterjedése 200×300 m.

Slivik: A 23150. pontnál É-D irányú dombvonulat ÉK-i lejtőjén, a tetőtől a vízpartra hajló lankán szürkésbarna agyagos foltok jelezték a hosszan elnyúló települést (72. lh.), melynek kiterjedése 250×500 m.

Munkatársak: Nagy Erzsébet, Gábor Olivér régészek, Krasznai Péter ásatási technikus, Tari Józsefné gyűjteménykezelő.

KÁRPÁTI GÁBOR

313. Újfehértó, Tóhát

(Szabolcs-Szatmár-Bereg megye) B

2001 májusában érkezett a bejelentés a nyíregyházi múzeumba, hogy Újfehértón, a Tóhát nevű részen egy korongos végű csákány és egy tokosbalta került elő. Akkor a növényzet miatt nem volt mód kutatásra.

2002. április 14-én szántás után fémkeresővel kutattuk át a területet. A szántásban nagy mennyiségű cserpet lehetett gyűjteni (Gáva kultúra). E mellett a fémkeresővel sikerült összegyűjtenünk további 5 tokosbalta, 5 sarlót, illetve sarlótöredéket, 1 nagyobb egyélű tör két töredékét, 1 csüngőtöredéket, 1 karperecötredéket, 2 lemezes (penge?) bronzdarabot, 1 alaktalanabb bronzdarabot (sarló?), 1 alaktalan hosszúkás röögöt (melléktermék?) és egy nagyobb, nagyon nehéz kőszerű tárgyat, mely talán érc?

A lelőhely maga egy vízzel körülölelt, patkó alakú dombvonulat, amelynek ÉNy-i csücskében volt a depó. A telep széle ettől a helytől kb. 20–30 m-re lehet még É felé.

A leleteket a Jóna András Múzeumba szállítottuk.

Munkatársak: Kulcsár Valéria régész, Bocz Péter helytörténész.

ISTVÁNOVITS ESZTER

314. Üllő, 1. számú lelőhely

(Pest megye) Sza, Á

Az M0 autópálya Pest megyei szakaszának építését megelőző régészeti feltárás során az M5 autópálya és az M0-4 sz. főút csomópontja közti szakaszon, valamint a 4. sz. főút – Vecsést és Üllőt elkerülő – nyomvonalán dolgoztak 2002-ben a Pest Megyei Múzeumok Igazgatósága munkatársai. Az alábbiakban bemutatott lelőhelyeken ebben az évben közel 398 450 m²-t tártunk fel február és november között. Mindegyik lelőhelyen a vezető geodéta: Szánthó Dániel, térinformatikus: Zoltán S. Péter, Progli Szabolcs.

A lelőhely egy magasparton helyezkedik el, s az Üllő 2., 7. és 10. számú lelőhelyekkel együtt egy viszonylag nagy kiterjedésű, nagyjából É-D-i irányban húzódó Árpád-kori telep részét képezi. Az Árpád-kori lelőhelyen eddig összesen 85 objektumot találtunk. Közülük 47 volt élelem-, illetve hulladéktároló gödör valamint 21 vízelvezető- és kerítőárok, 4 ház, valamint 2 nagyméretű kút, 5 tűzhely. Erősen lepusztult a homokos dombfelszín, az agyagosabb lankán számos geológiai szikes-köves képződményt figyeltünk meg. Az egyik nagyméretű téglalap alakú házat is ebben a kemény rétegben alakították ki. Érdekesség egy négyszögletes, függőleges falú, 2,5 m mély objektum kevés Árpád-kori leletanyaggal. Az objektumokból előkerült leletanyag 12–13. századra keltezhető, kivéve a 41. objektumot, amelyben szarmata kézzel formált kerámia és terra sigillata töredékek kerültek elő, nagy mennyiségű állatcsont kíséretében. A lelőhelyen összesen 27 183 m²-t tártunk fel, illetve kutattunk meg szondázó árkokkal.

Munkatárs: Gál Krisztián régészhallgató (ELTE), Farkas Ildikó, Progli Szabolcs, Semperger Zoltán ásatási technikusok.

TARI EDIT

315. Üllő, 2. számú lelőhely

(Pest megye) Á

A szomszédos Árpád-kori lelőhelyektől (Üllő 1. és 10.) 40–50 m széles mélyedések választják el. Az eddig feltárt 92 objektum közt található 2 földbe mélyített ház, mindkettő agyagos felmenő falú tűzhellyel a Ny-i részen, K-i sarkukban pedig úgynevezett nyéllal/kürtővel. Az 5-ös számú házban feltárt kemence agyagfalába kézi malomkő töredékeit és más kődarabokat építettek bele, a tűztér alján hullámvonalas bekarcolással díszített fazék darabjai heverték a kemény és feketére égett felületen. A lakóépületek mellett 29 árkot, 2 kutat (vagy víztárolót?), és 57 gödröt tártunk fel. A leletanyag többségét a házakban találtuk, a többi objektumban jóval ritkább a kerámia- illetve csontlelet; kivétel ez alól a 4. számú gödör, ahonnan egy csaknem ép 12–13. századi fazék került elő. A kutatott és feltárt terület nagysága 11 718 m².

Munkatárs: Gál Krisztián régészhallgató (ELTE), Farkas Ildikó, Szöllösi Géza, Semperger Zoltán régésztechnikusok.

BATIZI ZOLTÁN – TARI EDIT